

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul central (jud: V. Hrapacov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: Gr. Colev, A. Curdov, Șt. Starciuc)

Î N C H E I E R E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov împotriva Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, terți Primarul municipiului Comrat și Consiliul municipal Comrat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central,

c o n s t a t ă :

La data de 11 noiembrie 2020 Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov au depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia și Comisiei pentru privatizarea fondului locativ, constituită în cadrul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.1-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au indicat că, în anul 1980 familiei Nazarov, din care fac parte reclamanții, i-a fost repartizat pentru trai apartamentul xxxx (în prezent nr.1), care face parte din fondul locativ ce poate fi privatizat. În prezent, reclamanții sunt unicii membri ai familiei Nazarov, care locuiesc în apartamentul în litigiu.

Reclamanții au invocat că la 04 septembrie 2020 s-au adresat Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu cerere, prin care au solicitat adoptarea hotărârii privind permiterea privatizării bunului în litigiu, în condițiile și termenul prevăzut de legislație, anexând actele solicitate de normele legale în vigoare.

Reclamanții au comunicat că, din răspunsul din 23 octombrie 2020 al Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia rezultă că, prin decizia Comisiei pentru privatizarea fondului locativ, constituită în cadrul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia nr. 03 din 21 octombrie 2020, nu a fost examinată în fond cererea referitor la privatizarea xxxxx, din cauza lipsei ordinului de repartitie.

Reclamanții Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov au specificat că, legislația actuală nu prevede ca cerință pentru aprobarea privatizării - deținerea ordinului de repartitie. Iar, la depunerea cererii privind aprobarea privatizării bunului imobil din litigiu, reclamanții au anexat răspunsul administratorului insolabilității „Deanna Comrat”, prin care acesta a comunicat că nu poate elibera ordinul de repartitie pentru xxxxx, din motiv că nu s-a păstrat un asemenea document.

Reclamanții au accentuat că, acest răspuns confirmă că bunul în litigiu a fost repartizat familiei Nazarov. Iar, copia cărții de imobil confirmă viza de reședință a reclamanților la adresa bunului imobil în litigiu.

Reclamanții Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov au solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Comisiei pentru privatizarea fondului locativ, constituită în cadrul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia nr. 03 din 21 octombrie 2020 cu privire la examinarea și adoptarea hotărârii referitor la privatizarea apartamentului XXXX și obligarea Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, prin intermediul Comisiei pentru privatizarea fondului locativ, să examineze cererea din 04 septembrie 2020 privind adoptarea hotărârii de admitere a privatizării apartamentului xxxx, în condițiile legii și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.3).

Prin încheierea protocolară din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central au fost atrași în calitate de terți Primarul municipiului Comrat și Consiliul municipal Comrat (f.d.84 verso).

Prin hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov. S-a anulat decizia Comisiei pentru privatizarea fondului locativ, constituită în cadrul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia nr. 03 din 21 octombrie 2020 cu privire la respingerea cererii depuse de Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov privind adoptarea hotărârii referitor la permisiunea de a privatiza xxxx și s-a obligat Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, prin intermediul Comisiei pentru privatizarea fondului locativ, să emită în baza cererii depuse de Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov din 04 septembrie 2020 actul administrativ individual favorabil privind admiterea privatizării de către Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov a xxxx (f.d.103).

La data de 04 august 2021 Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a depus apel împreună cu motivarea, împotriva hotărârii din data de 14 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central (f.d.109-110).

Hotărârea motivată din 14 iulie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul central a fost notificată Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia la data de 06 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin înscrierea cu nr. 14101 din registrul de corespondență (f.d.122 verso).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia.

Prin decizia din 02 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost respins apelul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul central (f.d.160-166).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a stabilit că decizia Comisiei pentru privatizarea fondului locativ, constituită în cadrul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia nr. 03 din data de 21 octombrie 2020 este ilegală, iar soluția oferită de prima instanță este bazată pe circumstanțele cauzei și a probelor administrate pe parcursul examinării acestui litigiu.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia precum că, lipsa ordinului de repartiție a bunului în litigiu este temei de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov. Or, reclamanții locuiesc în imobilul în litigiu din momentul nașterii lor până în prezent, iar lipsa ordinului de repartiție nu constituie temei de respingere a cererii de privatizare a acestuia.

La fel, instanța de apel a relevat că, din răspunsul administratorului insolvenței „Deanna Comrat” rezultă că în prezent nu poate fi eliberată o copie a ordinului de repartiție pentru apartamentul xxxx, din motiv că nu s-a păstrat un asemenea document. Respectiv, acest răspuns confirmă faptul repartizării bunului în litigiu familiei reclamanților pentru trai și legitimează ocuparea bunului respectiv. Iar, întru confirmarea legalității traiului reclamanților în acest imobil, aceștia au prezentat și cartea imobilului, în care este indicat că Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov au viză de reședință în acest apartament, fapt înregistrat de organele competente.

Instanța de apel a menționat că, lipsa ordinului de repartiție sau a hotărârii ÎMPP de atribuire a apartamentului, nu poate constitui temei de refuz pentru privatizarea bunului imobil în litigiu, de către Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov, în condițiile în care ÎMPP, reorganizată în SA „Deanna Comrat”, recunoaște faptul transmiterii bunului imobil pentru trai familiei Nazarov. Iar, legislația în vigoare prevede că pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată în special locuințele în care aceștia trăiesc și care aparțin fondului de stat și celui public asupra căruia statul și-a declarat dreptul de proprietate, precum și în imobilele ce aparțin unităților, indiferent dacă aceste unități sânt incluse în listele de privatizare.

La data de 30 decembrie 2021 Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a depus recurs împotriva deciziei din 02 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov (f.d.175-178).

În motivarea recursului, recurenta Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a menționat că, instanța de apel a interpretat eronat legea, și anume art. 1 și 50 al Codului cu privire la locuințe, în vigoare până la 28 noiembrie 2015 și pct. 106 din Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2015.

Recurenta a indicat că, Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov nu dețin ordinul de repartitie sau un alt act, care ar atesta dreptul acestora de a se folosi de bunul imobil în litigiu.

Recurenta a specificat că, prin scrisoarea nr. 55 din 15 decembrie 1989 ÎMPP a propus doar lui Curban Nazarov să procure apartamentul xxxx, iar în caz de acceptare a ofertei, acesta urma să prezinte acordul său ÎMPP. Însă, nici cererea de acceptare a ofertei și nici decizia ÎMPP de a atribui locuința în litigiu lui Curban Nazarov, la materialele cauzei nu au fost anexate.

Totodată, recurenta a subliniat că, Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov deși sunt nepoții lui Curban Nazarov, nu au prezentat probe privind moștenirea unui drept legal asupra apartamentului xxx.

Recurenta Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a relatat că deși conform prevederilor legale, dreptul de folosință și locuință pe un termen mai mare de 3 ani sunt supuse notării, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov nu au înregistrat un asemenea drept asupra bunului imobil în litigiu.

Suplimentar, recurenta a invocat că reclamanții Irina Petrova, Iulia Nazarova și Alexandru Nazarov nu au altă posibilitate de a obține sau restabili documentele, care ar certifica faptul a cărui constatare se solicită, decât prin înaintarea unei acțiuni în procedură specială prin prisma reglementărilor instituției uzucapiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 02 decembrie 2021, însă la actele cauzei lipsesc date privind notificarea dispozitivului deciziei recurate Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia.

La data de 30 decembrie 2021 Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a depus recurs împreună cu motivarea acestuia, împotriva deciziei din 02 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Decizia motivată din 02 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia la data de 11 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8005686417AS, anexat la actele cauzei (f.d. 183).

Astfel, recursul depus de către Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia este în termen.

La data de 09 februarie 2022 și repetat la 18 martie 2022, în adresa Irinei Petrova, Iuliei Nazarova, a lui Alexandru Nazarov, avocatului Nicolai Jecov și a terților Primarului municipiului Comrat și Consiliului municipal Comrat a fost expediată copia recursului depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă Primarul municipiului Comrat și Consiliul municipal Comrat nu și-au valorificat dreptul lor procedural și nu au depus referințe (f.d.187).

La data de 24 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Nicolai Jecov, în interesele Irinei Petrova, Iuliei Nazarova, a lui Alexandru Nazarov a depus referință la recursul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, cu menținerea deciziei instanței de apel (f.d.198-202).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont

pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan